

จิตเวช

คีรีราช DSM-5

บรรณาธิการ

นันทวิช สิริรักษ์

กมลเนตร วรรณเสวก

กมลพร วรรณฤทธิ์

ปิ่นต พุกฤตยาภาณี

สุพร อภินันทเวช

พนม เกตุมาน

สารบัญ

คำนิยม	(4)
คำนำ	(5)

ส่วนที่ 1 วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานและพฤติกรรมศาสตร์พื้นฐาน (Medical Science and Basic Behavioral Science) 1

บทที่ 1	บทนำสู่วิชาจิตเวชศาสตร์ (Introduction to Psychiatry)	3
บทที่ 2	เวชจริยศาสตร์ ความเป็นมืออาชีพทางการแพทย์ และความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย (Medical Ethics, Professionalism, and Doctor-Patient Relationship)	11
บทที่ 3	ความปกติและความผิดปกติ (Normality vs. Abnormality)	23
บทที่ 4	การจำแนกประเภทของโรคทางจิตเวช (Psychiatric Classification)	33
บทที่ 5	จิตวิทยาของกลไกทางจิตและการเผชิญปัญหา (Psychology of Mind Defense and Coping Mechanism)	41
บทที่ 6	จิตวิทยาพื้นฐานของพฤติกรรม การเรียนรู้ ความจำ อารมณ์ และแรงจูงใจ (Psychological Basis of Behavior, Learning, Memory, Emotion, and Motivation)	55
บทที่ 7	ทฤษฎีพัฒนาการของจิตใจ (Theory of Psychological Development)	67
บทที่ 8	สมองกับพฤติกรรม (Brain and Behavior)	77

ส่วนที่ 2 ทักษะการประเมินผู้ป่วย (Assessment Skill) 87

บทที่ 9	การสัมภาษณ์ทางจิตเวช (Psychiatric Interview)	89
---------	---	----

บทที่ 10	อาการวิทยาทางจิตเวช (Symptomatology)	107
ส่วนที่ 3 จิตเวชศาสตร์ในทางคลินิก (Clinical Psychiatry)		113
ส่วนที่ 3.1 ปัญหาทางจิตเวชศาสตร์ทั่วไป (Psychiatric Problem)		115
บทที่ 11	พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง (Violence)	117
บทที่ 12	ผู้ป่วยพยายามฆ่าตัวตายหรือทำร้ายตนเอง (Suicidal Attempt and Suicidal Gesture)	121
บทที่ 13	กลุ่มอาการหายใจหอบ (Hyperventilation Syndrome)	135
บทที่ 14	ภาวะวิตกกังวลเฉียบพลันและอาการ Panic Attack (Acute Anxiety and Panic Attack)	145
บทที่ 15	ภาวะโรคจิต (Psychosis)	155
บทที่ 16	ภาวะซึมเศร้า (Depression)	169
บทที่ 17	ปัญหาการนอน (Sleep Problem)	179
บทที่ 18	ปัญหาการใช้สารเสพติดและการบำบัด (Substance Use Problem and Treatment)	187
บทที่ 19	ปัญหาพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงเฉียบพลัน (Acute Behavioral Change)	207
บทที่ 20	ปัญหาทางจิตใจในผู้ประสบภัย และโรคความผิดปกติทางจิตใจภายหลังภัยอันตราย (Acute Stress Disorder and Posttraumatic Stress Disorder; PTSD)	217
บทที่ 21	การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย การสูญเสีย และภาวะโศกเศร้าจากการสูญเสีย (End of Life Care, Death and Dying, Bereavement)	231

บทที่ 22	ปัญหาผู้ป่วยที่ดูแลยาก (Difficult Patient)	251
บทที่ 23	ผู้ป่วยที่มีอาการทางกายไม่ทราบสาเหตุ (Patient with Unspecified Somatic Symptom)	259
ส่วนที่ 3.2 ปัญหาทางจิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น (Problem in Child and Adolescent Psychiatry)		273
บทที่ 24	ปัญหาพฤติกรรมที่พบบ่อยในเด็ก ได้แก่ การกระตุ่นตัวเองทางเพศ การกัดเล็บ และการนอนกัดฟัน (Common Child Psychiatric Problems; Childhood Masturbation, Nail Biting or Onychophagia, and Teeth Grinding or Bruxism)	275
บทที่ 25	การทารุณกรรมเด็ก (Child Abuse)	291
บทที่ 26	ปัญหาการเรียน (Academic Problem)	311
บทที่ 27	พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น (Risk Taking Behavior in Adolescent)	327
ส่วนที่ 3.3 โรคทางจิตเวชศาสตร์ทั่วไปที่พบบ่อย (Common Psychiatric Problem)		333
บทที่ 28	ภาวะเพ้อและโรคทางจิตเวชที่มีสาเหตุจากภาวะทางกาย (Delirium and Mental Disorder due to Another Medical Condition)	335
บทที่ 29	ภาวะสมองเสื่อม (Major Neurocognitive Disorder and Mild Neurocognitive Disorder)	349
บทที่ 30	โรคจิตเภทและโรคจิตชนิดอื่น (Schizophrenia Spectrum and Other Psychotic Disorders)	365
บทที่ 31	กลุ่มโรคอารมณ์สองขั้วและกลุ่มโรคซึมเศร้า (Bipolar and Related Disorders and Depressive Disorder)	379

บทที่ 32	กลุ่มโรควิตกกังวลและกลุ่มโรคย้ำคิดย้ำทำและโรคอื่นที่เกี่ยวข้อง (Anxiety Disorder and Obsessive-Compulsive and Related Disorders)	411
บทที่ 33	โรคความผิดปกติของการปรับตัว (Adjustment Disorder)	431
บทที่ 34	ภาวะเจ็บป่วยทางกายที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางจิตใจ (Psychological Factor Affecting Other Medical Conditions)	445
บทที่ 35	โรคบุคลิกภาพผิดปกติ (Personality Disorder)	455
ส่วนที่ 3.4 โรคทางจิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่นที่พบบ่อย (Common Child and Adolescent Psychiatric Problem)		467
บทที่ 36	โรคสมาธิสั้น (Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder; ADHD)	469
บทที่ 37	โรคดื้อและโรคเกร (Oppositional Defiant Disorder and Conduct Disorder)	485
บทที่ 38	โรค Tic (Tic Disorder)	497
บทที่ 39	โรคการเรียนรู้บกพร่อง (Specific Learning Disorder; SLD)	507
บทที่ 40	กลุ่มโรคอารมณ์สองขั้ว และกลุ่มโรคซึมเศร้าในเด็กและวัยรุ่น (Bipolar and Related Disorders and Depressive Disorder in Child and Adolescent)	517
บทที่ 41	โรควิตกกังวล โรคย้ำคิดย้ำทำ และภาวะไม่ยอมไปโรงเรียนในเด็กและวัยรุ่น (Anxiety Disorder, Obsessive-Compulsive Disorder and School Refusal in Child and Adolescent)	529
บทที่ 42	โรคออทิซึมสเปกตรัม (Autism Spectrum Disorder)	543
บทที่ 43	โรคอุปาทานหมู่ (Mass Hysteria)	557
บทที่ 44	การเสพติดอินเทอร์เน็ต (Internet Use Disorder)	561

ส่วนที่ 4 การรักษาทางจิตเวช **577**
(Psychiatric Treatment)

บทที่ 45	การใช้ยาจิตเวชในเวชปฏิบัติ (Practical Psychopharmacology)	579
บทที่ 46	การแจ้งข่าวร้าย (Breaking Bad News)	593
บทที่ 47	ความเครียดและเทคนิคการผ่อนคลายความเครียด (Stress and Relaxation Technique)	605
บทที่ 48	การรักษาทางจิตใจ (Psychological Treatment)	619

ส่วนที่ 5 ประเด็นพิเศษทางจิตเวช **633**
(Some Remarks in Psychiatry)

บทที่ 49	จิตเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ (Geriatric Psychiatry)	635
บทที่ 50	ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill)	649
บทที่ 51	จิตเวชศาสตร์รับปรึกษา (Consultation-Liaison Psychiatry)	659
บทที่ 52	จิตเวชศาสตร์ชุมชน (Community Psychiatry)	667
บทที่ 53	เอกสารและการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย : การบันทึกเวชระเบียน การเขียนรายงานผู้ป่วยจิตเวชสำหรับนักศึกษาแพทย์ การเขียนใบส่งตัวเพื่อปรึกษาจิตแพทย์ การออกเอกสารรับรองความพิการ (Medical Record and Document)	675
บทที่ 54	กฎหมายสุขภาพจิต : การประยุกต์ใช้ในเวชปฏิบัติทั่วไป (Psychiatric Law and Application)	695
บทที่ 55	ภาวะพิษจากยาทางจิตเวช (Toxication from Psychiatric Medication)	705